



Rabbi Jay & Ilana
Kelman



Rabbi Dr. Benny Lau



Rabbi Adam Mintz

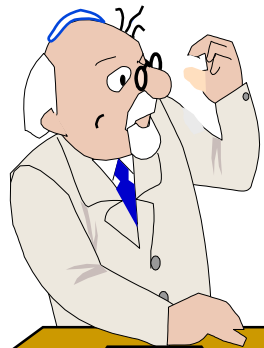
The Narrative of Sefer Tehillim

According to the Contextual Interpretation

Online syllabus of 30 lectures

Lecture #6 - Unit IV (35-41)

- The Story of Unit IV – Reaction to Mizmor 34
→ Mizmorim 35 + 40 – Beginning & Closing
- Mizmor 36: Personal Growth
- Influence of Tehillim 1-34 on Unit IV
- Tehillim & Yeshayahu – 2 perspectives



The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

www.tehillim.org.il

Beni Gesundheit

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

Ariye Bar Tov, Susan Suna, Audrey Samuels

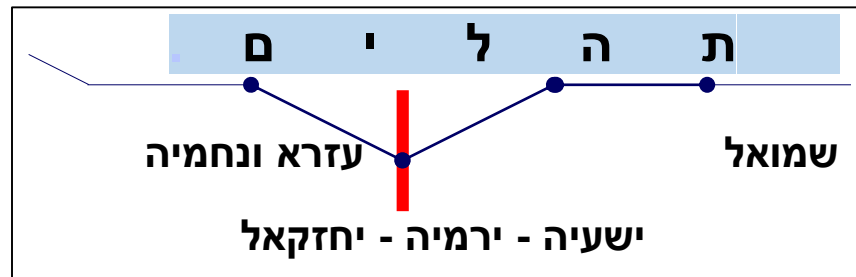
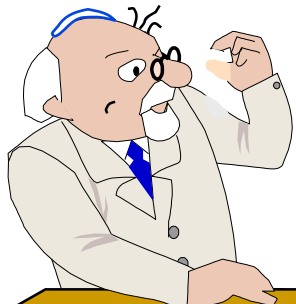


Introductory Note:

Intertextuality – the entire Bible as a literary Context

בן עזאי הָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת סְבִיבוֹתָיו, אָמְרוּ לֵיהִ: שְׂמָא בְּסֻדְרֵי מְרַכְבָּה אַתָּה עוֹסֵק? אָמַר לָהֶן: לֹא, אֶלָּא **מַחְרִיז** דְּבָרֵי תוֹרָה לְנִבְיָאִים, וְנִבְיָאִים לְכְתוּבִים, וְדְבָרֵי תוֹרָה **שְׂמַחִין כִּיּוֹם נְתִינָתָן בְּסִינֵי**, עֵקֶר נְתִינָתָן בְּאֵשׁ נִתְּנוּ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב: 'וְהָהָר בָּעַר בְּאֵשׁ' (דְּבָרִים ד', י"א)

Ben Azai was sitting and expounding and a burning fire surrounded him, they asked him: Are you learning esoterics (the Divine Chariot)? He told them: "No, I am rhyming / connecting / linking the words of the Torah with those of the prophets and the words of the prophets to those of the Scripts, and the words of the Torah are just as joyous today as when they were given in Sinai; they were primarily given in fire, as it is written: 'And the mountain burned with fire' (Deuteronomy 4, 11).



Wholistic mizmor (Meir Weiss) → context → intertext

www.ALHATORAH.org Hillel Novetsky

Introductory note
Bible as one Context



ה'



כ"ד

כ"ב

י"ט

י"ח

ט"ו



ל"ד



כ"ה

בית ראשון	←	בית שני	
ישעיה	←	נבואות ישעיה (א'-ל"ה); חזקיהו: אשור ובבל (ל"ו-ל"ט)	מ'ס"ו
מקבילות	↓	↑	↑
תהלים	←	ח"י דוד (א'-ע"ב) וסוף תקופת בית ראשון (ע"ג-פ"ט)	צ"ק"ן

4

הפתח לכל ספר תהלים (א'-ב'): ההצגה בתורה (א') והמליך בציון (ב')
Prologue: Torah & Kingdom א-ב

Evil in the World. Survival in the Image of God

ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט"ו י"א י"ב י"ג י"ד

Good Moral Qualities. David as an example

ט"ז ט"ח י"ח י"ט כ"ב כ"ג כ"ד

Guidance from God's Kingdom in the World

כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א ל"ב ל"ג ל"ד

Tikun Olam. Psalmist will be a Servant of God

ל"ה ל"ז ל"ח ל"ט מ' מ"א

ע'

1

2

3

המעגל הרביעי (ל"ה-מ"א) - מוסר השכל מהספר הראשון

נושא המזמור

רעיונות מנחים

ל"ה
תפילה להצלת ה' את המשורר מהרשעים ושמחת המשורר

ל"ו
קללת הרשעים וחסדי ה' לצדיקים – פי עמך מקור חיים

ל"ז
ההצלחה המדומה של הרשעים מול ברכת הצדיקים לרשת ארץ

ל"ח
בקשת כפרה על חטאי המשורר ובקשת להצלה מהאיובים

ל"ט
בקשת המשורר לכפרה מחטאיו ולהצלה מהרשעים

מ'
הודאת המשורר על הצלתו ורצונו לקיים את רצון ה' ואת תורתו

מ"א
למרות הרשעים וסביבה עוינת – המשורר בוטח בה'

התמודדות עם רשעים ורשע

התמודדות עם חטאיו והתחזקות

ל"ו, ב.ג: גאם פשע לרשע בקרב לבי: כי החליק אליו בעיני למצא עונו לשנא

ל"ז, לח: ופשעים נשמדו יחדו אחרית רשעים נכרתה

ל"ח, ד.ט: אין שלום בעצמי מפני חטאתי ... כי עוני אגיד אדאג מחטאתי

ל"ט, ט.ב.ט.יב: אשמרה דרכי מחטוא בלשוני ... מפל פשעי הצילני בתוכחות על עון יסרת איש

מ', ז: זבח ומנחה לא חפצת אצנים כרית לי עולה וחסאה לא שאלת:

מ"א, ה: אני אמרתי ה' חנני רפאה נפשי כי חטאתי לך:

א'

אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד... כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה... וכל אשר יעשה יצליח: לא כן הרשעים כי אם כמץ אשר תדפנו רוח: על כן לא יקמו רשעים במשפט וחסאים בעדת צדיקים: כי יודע ה' דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד

ל"ה, הכח: יהיו כמץ לפני רוח... ולשוני תהגה צדקך

ל"ז (רשע-צדיק): אל תתחר במצליח דרכו באיש עשה מזמות: יודע ה' ימי תמימים ... כי רשעים יאבדו... פי צדיק יהגה חכמה... תורת אלהיו בלב

ל"ח, יג: ודרשי רעתי דברו הוה ומרמות כל היום יהגו

ל"ט, ט.ב.ט.יב: אשמרה דרכי מחטוא

מ', ט: לעשות רצונך אלהי חפצתי ותורתך בתוך מעי:

מ', ה: מ"א, א: אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו... אשרי משכיל אל דל

ל"ד
א"ב

ל"ד, יג: מי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב:

ל"ה, כז: ירנו וישמחו חפצי צדקי ויאמרו תמיד יגדל ה' החפץ שלום עבדו

ל"ז, כג: מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ:

ל"ח, יז: במוט רגלי עלי הגדילו

מ', יז: יאמרו תמיד יגדל ה' ומנחה לא חפצת ... לעשות רצונך אלהי חפצתי... ויכלמו חפצי רעתי

מ"א, יב: בזאת שלומי... הגדיל עלי עקב ידעתי כי חפצת בי

ל"ד, יג.טו: מי האיש החפץ חיים... סור מרע ועשה טוב בקש שלום וירכפו

ל"ה, ג.ד.יב.כז: וסגר לקראת רדפי... יבשו ויכלמו מבקשי נפשי ... ישלמוני רעה תחת טובה ... כי לא שלום ידברו... יגדל ה' החפץ שלום עבדו

ל"ז, יא.כז.לז: והתענגו על רב שלום... סור מרע ועשה טוב... כי אחרית איש שלום

ל"ח, ד.יג.כא: אין שלום בעצמי מפני חטאתי... וינקשו מבקשי נפשי... ומשלמי רעה תחת טובה ישטנוני תחת רדפי טוב

ל"ד, יד: נצר לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה

ל"ה, כ: ועל רגעי ארץ דברי מרמות יחשבון

ל"ו, ד: דברי פיו און ומרמה

ל"ח, יג: ודרשי רעתי ומרמות כל היום יהגו:

ל"ד, יז: פני ה' בעשי רע להכרית מארץ זכרם ל"ד, כב: רשע-צדיק

ל"ד, כא: שמר כל עצמותי

ל"ה, י: כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך

ל"ו, א: למנצח לעבד ה' לדוד

ל"ח, ד: אין שלום בעצמי מפני חטאתי

ל"ד, כג: פודה ה' נפש עבדיו

ל"ה, כז: יגדל ה' החפץ שלום עבדו

מקבילות עם עבד ה' בספר ישעיה

לְכוּ בְּנִים שְׁמְעוּ לִי
יִרְאֵת ה' אֶלְמִדְכֶם:



Rabbi Kalonymous
Kalman Shapira
of Piazecna
(1889-1943)

חובת התלמידים

1

34

ל"ד

א"ב

35

ל"ה

36

ל"ו

37

ל"ז

א"ב

38

ל"ח

אמרת

39

ל"ט

אמרת

40

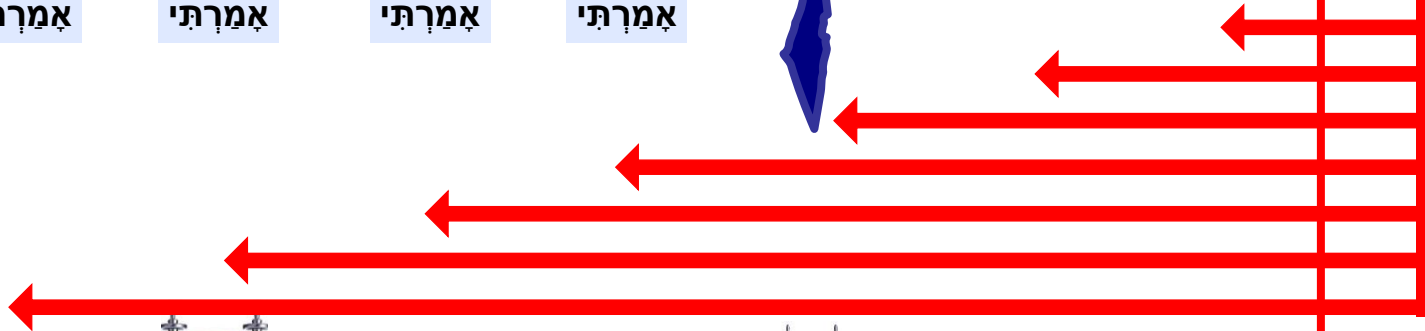
מ'

אמרת

41

מ"א

אמרת



מ' ד: ויתן בפי שיר
חדש תהלה לאלהינו
יראו רבים ויראו...



ל"ט ג: נאלמתי
דומיה... נאלמתי
לא אפתח פי

ל"ח ז: דום לה'
והתחולל לו... וכאלם
לא יפתח פיו



יהושע ב', יח:
תקות חוט השני
הזה תקשרי בחלון
אשר הורדתנו בו
Josua 2, 18

ל"ז ט.לד	ל"ח טז	ל"ט ח	מ' ב
קנה אל ה' ושמר דרכו	אדני אלהי:	קנה קויתו ה' ונט אלי וישמע	שועתי:
... וקני ה' חמה יירשו ארץ...	כי קח ה' הוחלתי אתה תענה	ועתה מה קויתו אדני	תוחלתי קח היא:

ל"ה כ.כז	ל"ח יז	מ' יז	מ"א ז
ילבשו בשת וכלמה	כי אמרתי פן ישמחו לי	ישישו וישמחו בך כל	גם איש שלומי אשר בטחתי
המגדילים עלי... ויאמרו	במוט רגלי עלי הגדילו:	מבקשיד יאמרו תמיד יגדל	בו אוכל לחמי הגדיל עלי
תמיד יגדל ה' החפץ שלום	ה' אהבי תשויעתך	ה' אהבי תשויעתך	עקב:
עבדו			

<p>מזמור ל"ה - מ"א</p>	<p>ל"ד</p>
<p>ל"ז, ד-ה: ... חָדַל לְהִשְׁכִּיל לְהִיטִיב... יִתִּיצֵב עַל דְּרָךְ לֹא טוֹב רַע לֹא יִמָּאֵס... ל"ז, ג.כז: בָּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שָׁכַן אֶרֶץ וַרְעָה אֱמוּנָה... סוּר מֵרַע וַעֲשֵׂה טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם:</p>	<p>טו: סוּר מֵרַע וַעֲשֵׂה טוֹב בִּקְשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפָּהוּ:</p>
<p>ל"ה, ג-ו: לְקִרְאֵת רַדְפֵי... מִבְּקִשֵׁי נַפְשִׁי... וּמִלֵּאךְ ה' רַדְפֵם</p>	<p>טו: בִּקְשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפָּהוּ...</p>
<p>ל"ה, כז: וַיֹּאמְרוּ תְּמִיד יִגְדֵל ה' הַתְּהַפֵּן שְׁלוֹם עֲבָדוֹ ל"ו, א: לְמַנְצַח לְעַבְדֵי ה' לְדוֹד:</p>	<p>יג.טו.כג: מִי הָאִישׁ הַתְּהַפֵּן חַיִּים אֲהַב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב... בִּקְשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפָּהוּ... פוֹדָה ה' נַפֶּשׁ עֲבָדָיו</p>
<p>ל"ה, ד.כו: וַיִּחַפְּרוּ חֲשָׁבֵי רַעְתִּי... וַיִּחַפְּרוּ יַחְדוֹ שְׂמַחֵי רַעְתִּי מ', טו (ע', ג): יִבְשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ יַחַד מִבְּקִשֵׁי נַפְשִׁי לְסַפּוֹתָהּ</p>	<p>ו: הַבֵּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרוּ וּפְנִיָהֶם אֶל וַיִּחַפְּרוּ:</p>
<p>ל"ה, ה-ו: ... וּמִלֵּאךְ ה' דוֹחָה... וּמִלֵּאךְ ה' רַדְפֵם...</p>	<p>ח: חֲנָה מִלֵּאךְ ה' סָבִיב לִירְאָיו וַיִּחַלְצֵם:</p>
<p>מ', ה: אֲשֶׁרֵי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר שָׁם ה' מִבְּטַחוֹ...</p>	<p>ט: ... אֲשֶׁרֵי הַגִּבֹּר יַחְסֶה בּוֹ</p>
<p>ל"ה, יז: הַשִּׁיבָה נַפְשִׁי מִשְׂאֵיָהֶם מִכַּפִּירִים יַחֲדַתִּי:</p>	<p>יא: כַּפִּירִים רָשׁוּ וַרְעִבוּ וְדַרְשֵׁי ה' לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב</p>
<p>ל"ה, כ: כִּי לֹא שְׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל רַגְעֵי אֶרֶץ דְּבָרֵי מִרְמוֹת יַחְשְׁבוּן: ל"ו, ד: דְּבָרֵי פִּיו אֵוֹן וּמִרְמָה חָדַל לְהִשְׁכִּיל לְהִיטִיב: ל"ח, יג: ... וְדַרְשֵׁי רַעְתִּי דְּבָרוּ הַזֹּאת וּמִרְמוֹת כָּל הַיּוֹם יִהְיֶה</p>	<p>יד: נֹצֵר לְשׁוֹנֵךְ מֵרַע וּשְׁפֹתֶיךָ מִדְּבַר מִרְמָה:</p>
<p>ל"ה, י: כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה ה' מִי כִּמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמָּוֶן וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגְּזֵלוֹ:</p>	<p>כא: שִׁמְר כָּל עֲצָמוֹתַי אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה:</p>

Book I

Book II

King David's teaching & Life

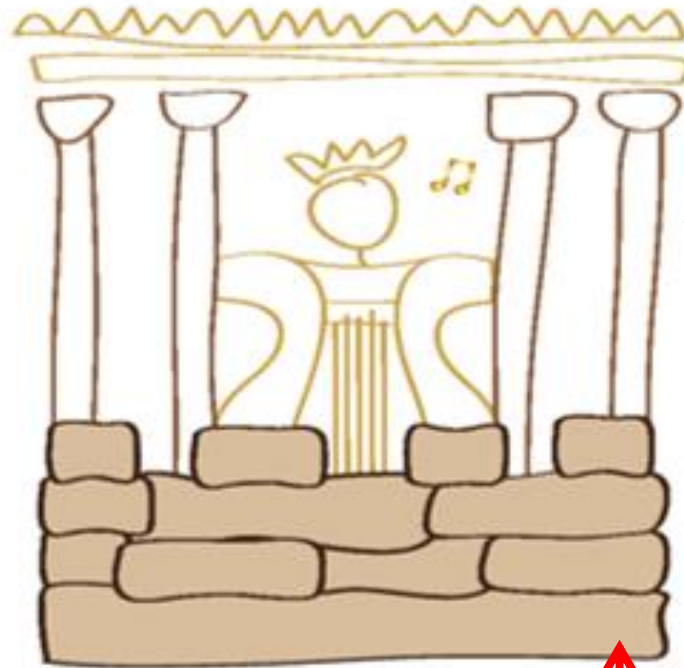


35

40

ל"ה מ'

± identical texts
35 ⇔ 40 ⇔ 70



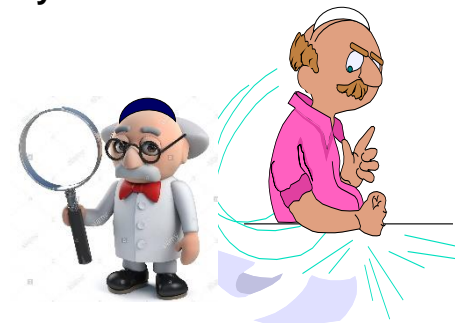
70

ע'

71,9: Old King David

72,1: King David → Shlomo

72,20: End of all David's Prayers



ד **יבשו ויכלמו מבקשי נפשי יסגו אחר ויחפרו**
 חשבי רעתי:
 ט ונפשי תגיל בה' תשיש בישועתו
 טו ובצלעי שמחו ונאספו
 יט אל ישמחו לי איבי שקר שנאי חנם יקרצו עיני:
 כא וירחיבו עלי פיהם אמרו **האח האח** ראתה עינינו:
 כד שפטני כצדקך ה' אלהי ואל ישמחו לי:
 כו **יבשו ויחפרו יחדו שמחי רעתי ילבשו בשת**
 וכלמה המגדילים עלי:
 כז ירנו וישמחו חפצי צדקי **ויאמרו תמיד יגדל ה'**
 החפץ שלום עבדו:

נפשי תשיש בה'

שמחת האויבים = <
 שמחה של חפצי צדקי
 ... החפץ שלום עבדו

< = הישרדות המשורר

א למנצח לדוד מזמור: ...
 יד רצה ה' להצילני
 טו **יבשו ויחפרו יחד**
 יסגו אחר ויכלמו
 טז ישמו על עקב בשתם
 יז ישישו וישמחו בך
 יח **יאמרו תמיד יגדל ה'**
 ואני עני ואביון
 עזרתי ומפלטי אתה
 ה' לעזרתי חושה:
 מבקשי נפשי לספותה
 חפצי רעתי:
 האמרים לי **האח האח**:
 כל מבקשיך
 אהבי תשועתך:
 אדני יחשב לי
 אלהי אל תאחר:

כל מבקשיך ישישו בה'

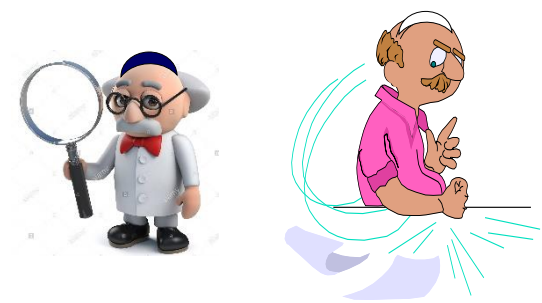
וישמחו בך
 ישמו
 אהבי תשועתך

מבקשי נפשי = < מבקשיך

א למנצח לדוד להזכיר:
 ב אלהים להצילני
 ג **יבשו ויחפרו**
 יסגו אחר ויכלמו
 ד ישובו על עקב בשתם
 ה ישישו וישמחו בך
 ו **יאמרו תמיד יגדל** אלהים
 ואני עני ואביון
 עזרי ומפלטי אתה
 ה' לעזרתי חושה:
 מבקשי נפשי
 חפצי רעתי:
 האמרים **האח האח**:
 כל מבקשיך
 אהבי תשועתך:
 אלהים חושה לי
 ה' אל תאחר:

ישובו
 יחד לספותה לי

(אויבים ↓) - עם ישראל (ע"ט), תהילת
 ה' (ע"א) ומלכות ישראל (ע"ב)



ל"א, ג: **היה לי לצור מעוז לבית מצודות להושיעני**

31, 3: **Be for me** my rock of refuge, a stronghold **to save me**

ע"א, ג: **היה לי לצור מעון לבוא תמיד צוית להושיעני**

71, 3: **Be for me** a fortified dwelling where I may enter at all times, which You have appointed **to save me**.

מזמור ל"ו

Mizmor 36: For the conductor, by David, the servant of the Lord. Sinfulness speaks to the wicked one, in the midst of my heart. There is no fear of God before his eyes. For in his eyes he glides past Him to find his iniquity, to hate. The words of his mouth are wickedness and deceit; he has ceased to learn to do what is good. He plots wickedness in his bed; he sets himself on a path of no good; he does not abhor evil. Your kindness, Lord, extends to the heavens; Your faithfulness reaches the skies. Your righteousness is like mighty mountains; your judgments are like the great deep. Lord, You save man and beast. How precious is Your kindness, God; men take refuge in the shadow of Your wings. They are sated by the rich fare of Your House; You give them drink from the stream of Your delights. For the source of life is with You; through Your light we see light. Extend Your kindness to those who know You, and Your righteousness to the upright of heart. Let no arrogant foot come to me; let no hand of the wicked drive me away. There the evildoers have fallen, cast down and unable to rise.

הפיתוי לרשע

הברכה מה לבני אדם

בקשה להתחזק בחסדי ה'

א	לְמַנְצַח לְעַבְדֵי ה' לְדָוִד:	א
ב	אִין פֶּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו:	ב
ג	לְמַצָּא עֲוֹנוֹ לְשֵׁנָא:	ג
ד	חֲדַל לְהַשְׁכִּיל לְהִיטִיב:	ד
ה	יִתְיַצֵּב עַל דְּרָךְ לֹא טוֹב	ה
	רַע לֹא יִמָּאֵס:	
ו	אֲמוֹנַתְךָ עַד שְׁחָקִים:	ו
ז	מִשְׁפָּטְךָ תְּהוֹם רַבָּה	ז
ח	וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ יִחְסִיֹּן	ח
ט	וְנַחַל עֲדִנְיֶךָ תִּשְׁקֵם:	ט
י	בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אוֹר:	י
יא	וְעֲדָקְתְּךָ לְיִשְׂרָאֵל לֵב:	יא
יב	וַיֵּד רְשָׁעִים אֶל תַּנְדְּנִי:	יב
יג	דָּחוּ וְלֹא יָבִילוּ קוֹם:	יג
	ה' בְּהַשְׁמִים חֶסֶדְךָ	
	עֲדָקְתְּךָ בְּהַרְרֵי אֵל	
	אָדָם וּבְהֶמָּה תוֹשִׁיעַ ה':	
	מִה יִקָּר חֶסֶדְךָ אֱלֹהִים	
	יִרְוֶן מִדְּשֵׁן בֵּיתְךָ	
	כִּי עֲמָךְ מִקּוֹר חַיִּים	
	מִשֶׁךְ חֶסֶדְךָ לְיַדְעִיךָ	
	אֵל תְּבוֹאֲנֵי רֶגֶל גְּאוּוֹה	
	שָׁם נָפְלוּ פְעָלֵי אוֹן	

מזמור ל"ו

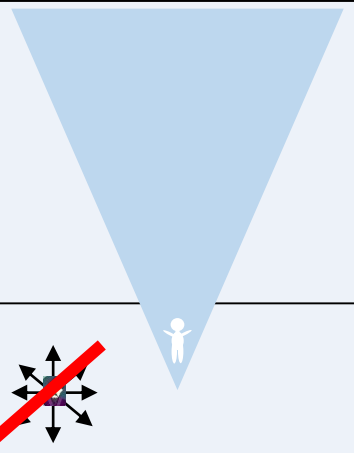
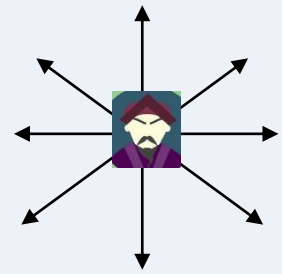
א	למנצח לעבד ה' לדוד:
ב	נאם פשע לרשע בקרב לבי
ג	כי החליק אליו בעיניו
ד	דברי פיו און ומרמה
ה	און יחשב על משכבו
	רע לא ימאס:
ו	ה' בהשמים חסדך
ז	צדקתך כהררי אל
	אדם ובהמה תושיע ה':
ח	מה יקר חסדך אלהים
ט	ירון מדשן ביתך
י	כי עמך מקור חיים
יא	משך חסדך לידעך
יב	אל תבואני רגל גאווה
יג	שם נפלו פעלי און

הפיתוי לרשע

הברכה מה' לבני אדם

בקשה להתחזק בחסדי ה'

חלוקת המזמור ושירשורים פנימיים



סמיכות המזמור בספר תהלים

ל"ה. כז: ירנו וישמחו חפצי צדקי	ל"ו. ז.יא: צדקתך כהררי אל... וצדקתך לישרי לב
ל"ה. כז: יהי דרכם חשך וחלקלקות	ל"ו. ג.י: כי החליק אליו בעיניו... באורך נראה אור
ל"ה. ח: תבואוהו שואה לא ידע	ל"ו. יב: אל תבואני רגל גאווה
ל"ה. יב: ישלמוני רעה תחת טובה	ל"ו. ה: יתיצב על דרך לא טוב רע לא ימאס
ל"ה. ה.ח.יא: ומלאך ה' דוחה... בשואה יפל בה: ... יקומו עדי חמס	ל"ו. יג: שם נפלו פעלי און דחו ולא יכלו קום:
ל"ד. כג: פודה ה' נפש עבדיו	ל"ה. כז: החפץ שלום עבדו
ל"ד. יד.טו: נצר לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה: סור מרע ועשה טוב...	ל"ו. ד.ה: דברי פיו און ומרמה חדל להשכיל להיטיב ... יתיצב על דרך לא טוב רע לא ימאס
ל"ג. ד.ה: כי ישר דבר ה' וכל מעשהו באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ:	ל"ו. ו.ז: ה' בהשמים חסדך אמונתך עד שחקים: צדקתך כהררי אל משפטך תהום רבה אדם ובהמה תושיע ה':
כ"ג. ה.ו: ... דשנת בשמן ראשי כוסי רניה... ושבתי בבית ה' לארך ימים:	ל"ו. ט: ירון מדשן ביתך
י"ח. א.לט: למנצח לעבד ה' לדוד אשר דבר לה' את דברי השירה הזאת... אמתם ולא יכלו קום יפלו תחת רגלי:	ל"ו. א.יב.ג: למנצח לעבד ה' לדוד... אל תבואני רגל גאווה... שם נפלו פעלי און דחו ולא יכלו קום:

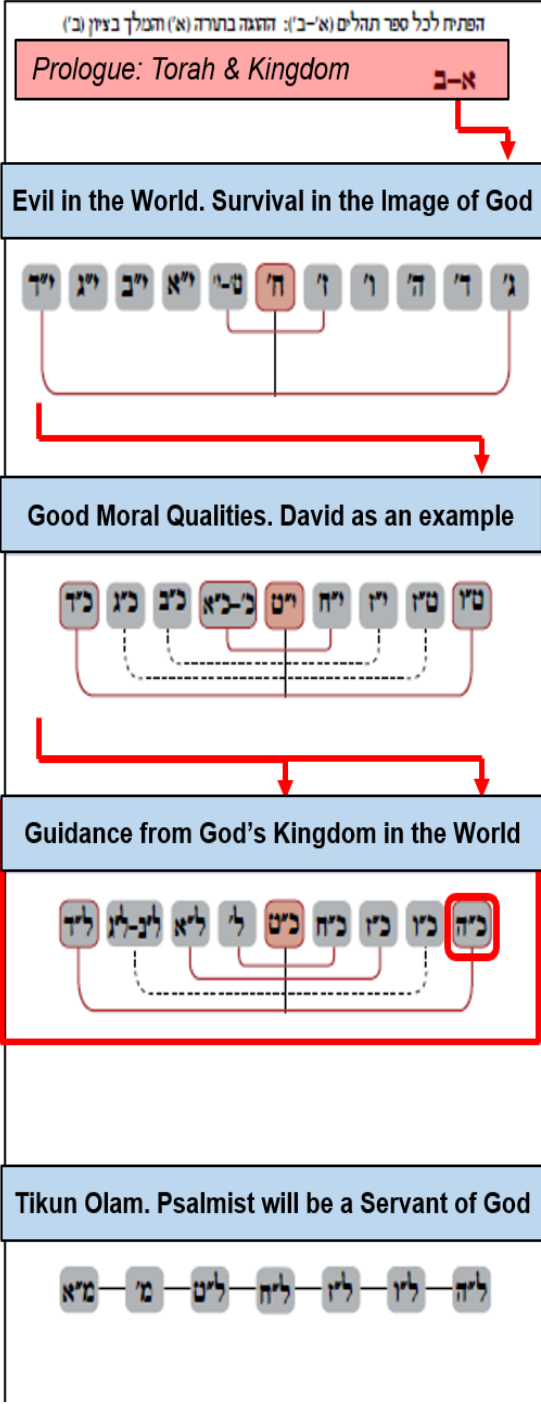
קשרים עם ספרים אחרים

ישעיה ס"ה. ב: פרשתי ידי כל היום אל עם סורר ההלכים הדרך לא טוב אחר מחשבתיהם:	תהלים ל"ו. ה: און יחשב על משכבו יתיצב על דרך לא טוב רע לא ימאס:
ישעיהו נ"א. ח-י: וצדקתי לעולם תהיה וישועתי לדרך דורים... הלוא את היא המחרכת: ים מי תהום רבה השמה מעמקי ים דרך לעבר גאולים:	תהלים ל"ו. ז: צדקתך כהררי אל משפטך תהום רבה אדם ובהמה תושיע ה'
מיכה ב'. א: הוי חשבי און ופעלי רע על משכבותם באור הבקר יעשה כי יש לאל ידם:	תהלים ל"ו. ה.י.ג: און יחשב על משכבו יתיצב על דרך לא טוב רע לא ימאס... באורך נראה אור... שם נפלו פעלי און

א', ב-ג: **כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חֲפָצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵה. ... וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ.**

1, 2-3: But whose **delight** is the **Torah of the Lord**; he meditates on His Torah day and night...and whatever he **does** will prosper

בבלי עבודה זרה יט ע"א:
 בתחילה נקראת על שמו של הקב"ה ולבסוף נקראת על שמו שנאמר: 'כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה' (תהלים א', ב) כל העוסק בתורה - הקב"ה עושה לו חפציו שנאמר: "כי אם בתורת ה' חפצו" (א', ב)

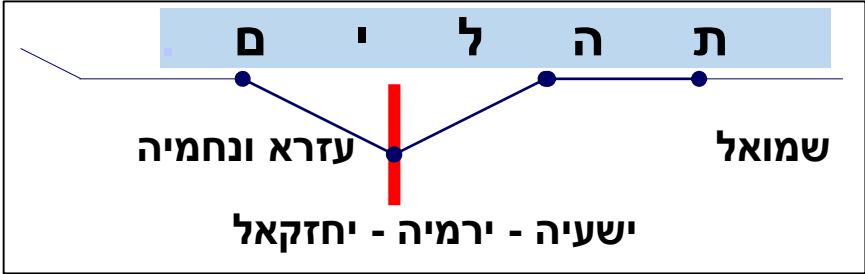


מ', ח-ט; מ"א, יב: אֲזַ אֲמַרְתִּי הִנֵּה בָאתִי בְּמַגֵּלֶת סֵפֶר כְּתוּב עָלַי. לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי חֲפָצֵי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מִעֵי ... בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפָצְתָּ בִּי...

40, 8-9; 41, 12: So I said, I have come with a written scroll of a book upon me. I **delight** in **doing** Your will, my God; **Your Torah** is in my belly...Then I will know You **delight** in me...



	First Temple
Isaiah	Isaiah's prophecies (1-35); Hizkiyahu; Assyria and Babylonia (36-39)
parallels	↕ ↕ ↕
Psalms	David's life (1-72) and end of first Temple period (73-89)





קשרים עם ספרים אחרים

תהלים ל"ד, יט: קרוב ה' לנשברי לב ואת נדבאי רוח יושיע:

ישעיהו ס"א, א: רוח אדני ה' עלי יען משח ה' אתי לבשר ענוים שלחני לחבש לנשברי לב לקרא לשבויים דרוך ולאסורים פקח קוח: ישעיהו נ"ז, טו: פי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכח ואת נדבא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדבאים:

Tehillim 34, 19: LORD is close to the brokenhearted; and saves those whose sprits are crushed.

Yeshaya 61, 1: The spirit of the Lord GOD was upon me, since the LORD has anointed me to bring tidings to the humble, He sent me to bind up the brokenhearted, to declare freedom for the captives...
 Yeshaya 57, 15: I dwell on high, in holiness; and with the crushed and humble in spirit to revive the spirit of the humble and to revive the heart of the crushed.



Buchenwald Survivors arrive in Haifa, 15 July 1945

תהלים ל"ה	ישעיה
<p>א.ב.ד.כז: לְדוֹד רִיבָה ה' אֶת יְרִיבֵי לֶחֶם אֶת לֶחֶמִי: הַחֲזֵק מִגֹּן וְצַנָּה וְקוֹמָה בַעֲזָרְתִּי... יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ מִבְּקָשֵׁי נַפְשִׁי יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיִּחְפְּרוּ חֲשָׁבֵי רַעְתִּי... יָרִנוּ וַיִּשְׁמְחוּ חֲפָצֵי צְדָקִי וַיֹּאמְרוּ תָמִיד יִגְדֹּל ה' הַחֲפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ:</p>	<p>מ"א, ח-יג: וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בַּחֲרַתִּיךָ זָרַע אֲבָרְהָם אֲהַבִּי... וְאָמַר לָךְ עַבְדֵי אֶתָּה בַּחֲרַתִּיךָ וְלֹא מֵאֲסַתִּיךָ: אַל תִּירָא כִּי עִמָּךְ אָנֹכִי אַל תִּשְׁתַּע כִּי אָנֹכִי אֱלֹהֶיךָ אֲמַצְתִּיךָ אֶף עֲזָרְתִּיךָ אֶף תִּמְכַּתִּיךָ בִּימִין צְדָקִי: הֵן יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ כָּל הַנְּחָרִים בָּךְ יִהְיוּ כְּאִין וַיֹּאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבָךְ... יִהְיוּ כְּאִין וַיִּכְאַפְּסוּ אַנְשֵׁי מִלְחַמָּתְךָ: כִּי אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ מִחֲזִיק מִחֲזִיק יְמִינְךָ הָאֹמֵר לָךְ אַל תִּירָא אָנֹכִי עֲזָרְתִּיךָ:</p>
<p>כו: יִבְשׁוּ וַיִּחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמַחֵי רַעְתִּי יִלְבְּשׁוּ בִשְׂתֵי וַיִּכְלְמוּ הַמְּגֹדִילִים עָלַי:</p>	<p>מ"ה, טז-יז: בּוֹשׁוּ וְגַם נִכְלְמוּ כָּלֶם יַחְדָּו הִלְכוּ בַכְּלָמָה חֲרָשֵׁי צִירִים: יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בִּיקוּק תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא תִּבְשׁוּ וְלֹא תִּכְלְמוּ עַד עוֹלָמֵי עַד: ב"ד, ד: אַל תִּירָאִי כִּי לֹא תִּבּוֹשִׁי וְאַל תִּכְלְמִי כִּי לֹא תִּחְפִּירִי כִּי בִשְׂתֵי עֲלוֹמֶיךָ תִּשְׁכַּחֵי וְחֲרַפְתִּי אֲלִמְנוּתֶיךָ לֹא תִזְכְּרִי עוֹד:</p>
<p>תְּבוֹאָהּ שׂוֹאָה לֹא יָדַע וְרָשְׁתּוּ אֲשֶׁר טָמַן תִּלְכְּדוּ בְּשׂוֹאָה יִפֹּל בָּהּ:</p>	<p>וּבֹא עָלֶיךָ רָעָה לֹא תִדְעִי שְׁחַרְהָ וְתִפֹּל עָלֶיךָ הַזֶּה לֹא תוּכְלִי כִּפְרָה וְתִבֹּא עָלֶיךָ פְּתָאִם שׂוֹאָה לֹא תִדְעִי:</p>
<p>וַנִּפְשֵׁי תִגִּיל בָּהּ, תִּשְׁשֵׁי בִישׁוּעָתוֹ:</p>	<p>שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בָּהּ, תִּגֹּל נַפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי</p>

Mizmor 35, 8: Let calamity come upon him unawares, let the net that he laid ensnare him. Let him plunge into that very calamity

Isaiah 47, 11: And evil will come upon you, you will not know how to remove it away; and catastrophe will befall you; you will not be able to rid yourself of it; and calamity will come upon you suddenly, before you know.

תהלים	ישעיה
ל"ו, ה: אָוֹן יִחְשָׁב עַל מְשֻׁכָּבוּ יִתְיַצֵּב עַל דְּרֹךְ לֹא טוֹב רַע לֹא יִמָּאֵס:	* ס"ה,ב: פְּרִשְׁתִּי יָדַי כָּל הַיּוֹם אֶל עִם סוֹרֵר הַהֲלָכִים הַדְּרֹךְ לֹא טוֹב אַחֲרַי מִחֲשַׁבְתֵּיהֶם
ל"ו, ז: צְדָקְתְּךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטְךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'	* נ"א, ח.י: וְצְדָקְתִּי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְיִשׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים... הֲלוֹא אַתָּה הִיא הַמְּחַרְבֶּת יָם מִי תְּהוֹם רַבָּה הַשָּׁמַיִם מֵעַמְקֵי יָם דְּרֹךְ לְעֹבְרֵי גְאוּלִים:

Mizmor 36, 7: Your righteousness is like mighty mountains; your judgments are like the great deep. Lord, You save man and beast.

Isaiah 51, 8.10:...but My righteousness shall be forever, and My salvation to all generations...Are you not the one who dried up the sea, the waters of the great deep? Who made the depths of the sea a road for the redeemed ones to pass?

תהלים	ישעיה	
<p>ל"ז, ב-ג.ט: כִּי כַחֲצִיר נִבְלָה מִהֲרָה יִמְלֹךְ וּכְיֶרֶק דָּשָׂא יִבּוֹלֶהוּ: בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן אֲרֶץ וְרַעַה אַמוֹנָה.... כִּי מֵרַעִים יִפְרֹתוֹן וּקְוֵי ה' הִמָּה יִירָשׁוּ אֲרֶץ.</p>	<p>מ', ז-ח.לא: יְבֹשׁ חֲצִיר נִבְלָה צִיץ כִּי רוּחַ ה' נִשְׁבָּה בּוֹ אֲכַן חֲצִיר הָעֵם: יְבֹשׁ חֲצִיר נִבְלָה צִיץ וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם... וְקוֹי ה' יִחְלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֲבָר כַּנְּשָׁרִים יְרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יִלְכוּ וְלֹא יִיעֲפוּ</p>	*
<p>ל"ז, כח: כִּי ה' אֱהָב מְשַׁפֵּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ וְזָרַע רְשָׁעִים נִכְרָת:</p>	<p>ישעיה ס"א, ח: כִּי אֲנִי ה' אֱהָב מְשַׁפֵּט שֵׁנָא גָזַל בְּעוֹלָה וְנִתְתִּי פְעֻלְתֶּם בְּאֵמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֲכָרוֹת לָהֶם:</p>	*
<p>ל"ז, כט: צְדִיקִים יִירָשׁוּ אֲרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ:</p>	<p>ישעיה ס', כא: וְעַמְּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֲרֶץ נִצְר מְטָעֵי מַעֲשֵׂה יָדֵי לְהִתְפָּאֵר:</p>	*

Mizmor 37, 29: The righteous will inherit the earth and dwell on it forever.

Isaiah 60, 21: And Your people, all of them righteous, will inherit the earth forever; the branch of My planting, the work of My hands, in which I will glory.

תהלים ל"ח	ישעיה נ"ג, ג-ז
<p>ל"ח, א-יט: (א) מזמור לדוד להזכיר: (ב) ה' אל בקצפך תוכיחני ובחמתך תיסרני: (ג) כי חציק נחתו בי ותנחת עלי ידך: (ד) אין מתם בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי: (ה) כי עונתי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני: (ו) הבאישו נמקו חברתי מפני אולתי: (ז) נעויתי שחתי עד מאד כל היום קדר הלכתי: (ח) כי כסלי מלאו נקלה ואין מתם בבשרי: (ט) נפוגותי ונדפיתי עד מאד שאגתי מנהמת לבי: ... אהבי ורעי מנגד נגעי יעמדו וקרובי מרחק עמדו: (יג) וינקשו מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות כל היום יהגו: (יד) ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו: (טו) ואהי כאיש אשר לא שמע ואין בפיו תוכחות: (טז) כי לך ה' הוחרתי אתה תענה אדני אלהי: (יז) כי אמרתי פן ישמחו לי במוט רגלי עלי הגדילו: (יח) כי אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד: (יט) כי עוני אגיד אדאג מחטאתי:</p>	<p>(ג) נבזה וחדל אישים איש מכאבות וידוע חלי וכמסתר פנים ממנו נבזה ולא חשבנהו: (ד) אכן חלנינו הוא נשא ומכאבינו סבלם ואנחנו חשבנהו נגוע מכה אלהים ומענה: (ה) והוא מחלל מפשענו מדכא מעונותינו מוסר שלומנו עליו ובחברתו נרפא לנו: (ו) כלנו כצאן תעינו איש לדרך פנינו וה' הפגיע בו את עון כלנו: (ז) נגש והוא נענה ולא יפתח פיו כשה לטבח יובל וכרחל לפני גזייה נאלמה ולא יפתח פיו: (ח) מעצר וממשפט לקח ואת דורו מי ישוחח כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי נגע למו: (ט) ויתן את רשעים קברו ואת עשיר במתיו על לא חמס עשה ולא מרמה בפיו: (י) וה' חפץ דכאו החלי אם תשים אשם נפשו יראה זרע יאריך ימים וחפץ ה' בידו יצלח: (יא) מעמל נפשו יראה ישבע בדעתו יצדיק צדיק עבדי לרבים ועונותם הוא יסבל: (יב) לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל תחת אשר הערה למות נפשו ואת פשעים נמנה והוא חטא רבים נשא ולפשעים יפגיע: ס</p>
<p>ל"ט, י: נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית:</p>	<p>* </p>

Ps 38, 14: And I am like a deaf person, I do not hear. I am like a mute who does not open his mouth.

Ps 39, 10: I have become mute; I do not open my mouth, because You have done it.

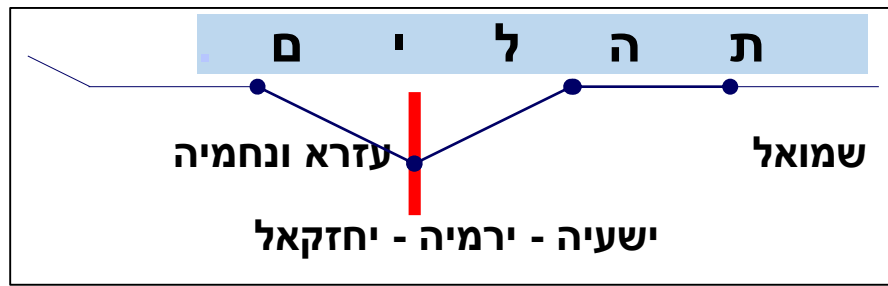
Isaiah 53, 7: He was oppressed though he humbled himself and did not open his mouth; like a lamb to the slaughter he would be brought, and like a sheep that is mute before her shearers, and he would not open his mouth.

תהלים מ', יג:	תהלים ל"ח, יא:	ישעיהו מ"ט, יד:	
כִּי אָפְפוּ עָלַי רָעוֹת עַד אֵין מִסְפָּר הִשְׁיִגְנֵנִי עֲזַנְתִּי וְלֹא יִכְלְתִי לְרֹאוֹת עַצְמוֹ מִשְׁעֲרוֹת רֹאשֵׁי וְלִבִּי עֲזַבָנִי:	לִבִּי סָחַרְחַר עֲזַבָנִי כַחֲסֵי וְאוֹר עֵינַי גַּם הֵם אֵין אִתִּי:	וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזַבָנִי ה' וַאֲדֹנָי שְׁכַחְנִי:	*

תהלים מ', ד	ישעיה מ"ב, י		
וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּה לְאֱלֹהֵינוּ יִרְאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ בָה':	שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יוֹרְדֵי הַיָּם וּמְלֹאוּ אַיִם וַיִּשְׁבִּיֵהֶם:		*

תהלים מ', ט	תהלים א', ב	ישעיהו מ"ב, כא	
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי תְּהַפְּצֵתִי וַתִּזְרְתֵנִי בְּתוֹךְ מַעֲי:	כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' תְּהַפְּצוּ וּבְתוֹרַתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה:	ה' תְּהַפֵּן לְמַעַן צַדִּיקוֹ יִגְדִיל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר:	*



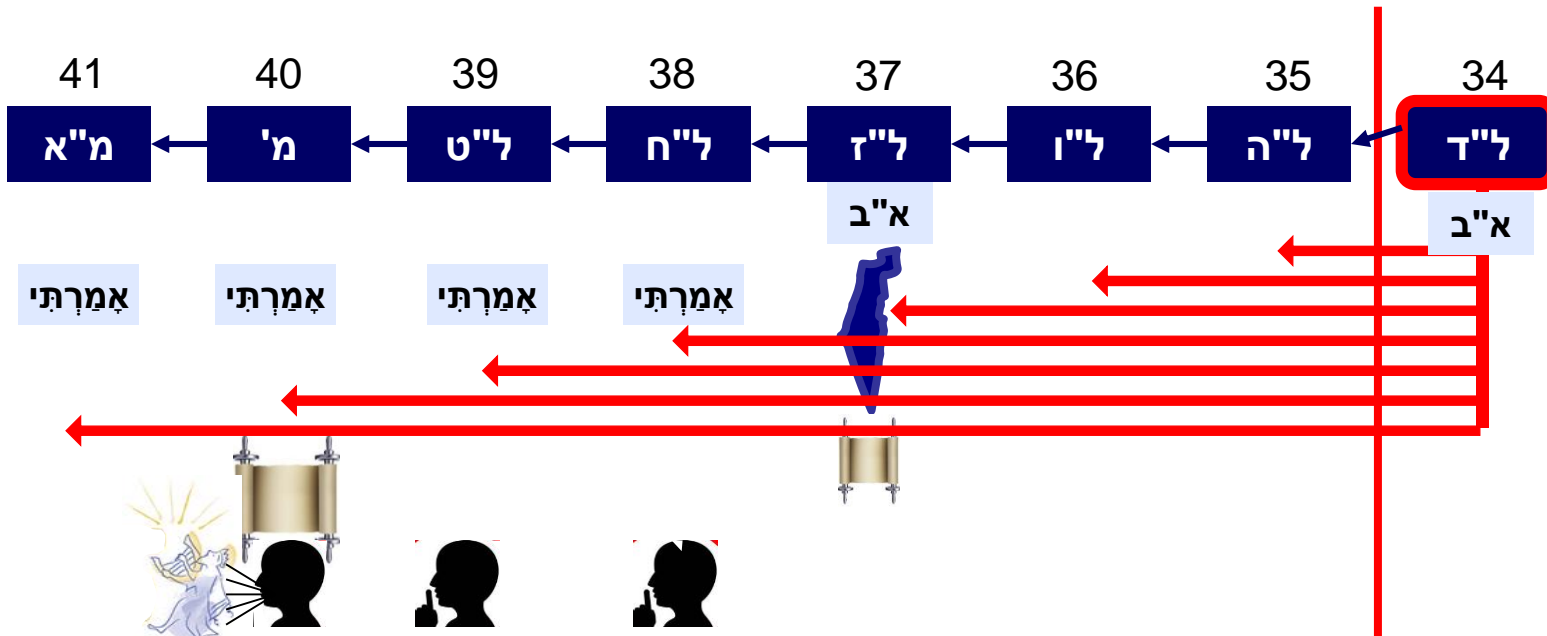


תפילה
Prayer

Intertextuality



	First Temple	Second Temple
Isaiah	Isaiah's prophecies (1-35); Hizkiyahu; Assyria and Babylonia (36-39)	40 - 66
parallels	↕ ↕ ↕	↕↕↕↕↕↕
Psalms	David's life (1-72) and end of first Temple period (73-89)	90-150



Contextuality



ה'



כ"ד

כ"כ"א י"ט י"ח

ט"ז

ל"ד



כ"ה

בית ראשון	←	בית שני
ישעיה	←	נבואות ישעיה (א-ל"ה); חזקיהו; אשור ובבל (ל"ו-ל"ט)
מקבילות	↕	↕
תהלים	←	חיי דוד (א-ע"ב) וסוף תקופת בית ראשון (ע"ג-פ"ט)

4

ע'

הפתח לכל ספר תהלים (א'-ב'): הוצגה בתורה (א') והמליך בציון (ב')

א-ב Prologue: Torah & Kingdom

Evil in the World. Survival in the Image of God

ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט"ו י"א י"ב י"ג י"ד

Good Moral Qualities. David as an example

ט"ז ט"ח ט"ט כ"א כ"ב כ"ג כ"ד

Guidance from God's Kingdom in the World

כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א ל"ב ל"ג ל"ד

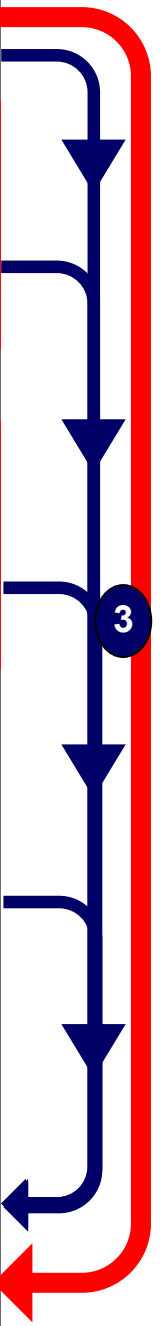
Tikun Olam. Psalmist will be a Servant of God

ל"ה ל"ו ל"ז ל"ח ל"ט מ' מ"א

1

2

3



5 mizmorim/week
acc/t plan of 929

5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
55
60
65
70
75
80
85
90
95
100
105
110
115
120
125
130
135
140
145
150



מזמור א'-ק"נ

# of lecture	Syllabus of 30 lectures (zoom, life, save on www.tehillim.org.il)
1	Contextual Interpretation of Tehilim; Prologue (1-2)
2	<u>The structure of Book I (1-41); Unit I (3-14) and 8 as its center</u>
3	Cycle II (Tehilim 15-24) and 19 as its center
4	Tehilim 18 and Shmuel II 22
5	Cycle III (Tehilim 25-34)
6	Cycle IV (Tehilim 35-41)
7	Tehilim 40 and its intertextuality
8	<u>Structure & Story of Book II-III</u>
9	Tehilim 42-43
10	Overview Tehilim 51-72
11	Tehilim 51
12	Tehilim 72
13	Asaf collection (50, 73-83)
14	2nd Bnei Korach collection (84-88) Tehilim 73
15	<u>Structure & Story of Book IV</u>
16	Tehilim 90
17	Tehilim 92
18	Tehilim 95-100
19	Tehilim 102
20	Tehilim 105-107 - transition from Book IV-V
21	<u>Structure & Story of Book V</u>
22	Tehilim 107 - structure & context
23	Tehilim 111-112, comparison to Tehilim 1-119
24	Egyptian Hallel (113-118) and the Great Hallel (135-136)
25	Tehilim 119 - structure and context
26	Tehilim 120-134 shirei hamaalot: structure & story
27	Tehilim 137 and the last Psalter of David (138-145)
28	Tehilim 145 and Pesukei deZimra (146-150)
29	Summary - Tehilim as a religious journey



The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

30 lectures

Online

www.tehillim.org.il

Summary - Unit IV (35-41)

- The Story of Unit IV – Reaction to Mizmor 34
 - Mizmorim 35 + 40 – Beginning & Closing
- Mizmor 36: Personal Growth
- Influence of Tehillim 1-34 on Unit IV
- Tehillim & Yeshayahu – 2 perspectives

www.tehillim.org.il

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

